

ДО:

**Комисия по конституционни и правни
въпроси, [51 kkpв@parliament.bg](mailto:51_kkpв@parliament.bg)**

КОПИЕ ДО:

**Комисия по труда и социалната
политика, [51 ktsp@parliament.bg](mailto:51_ktsp@parliament.bg)**

**Комисия по демографската политика,
децата и семейството,
[51 kdpds@parliament.bg](mailto:51_kdpds@parliament.bg)**

**Комисия по вътрешна сигурност и
обществен ред, [51 kvсor@parliament.bg](mailto:51_kvсor@parliament.bg)**

**Комисия по здравеопазването,
[51 kz@parliament.bg](mailto:51_kz@parliament.bg)**

**Комисия за прякото участие на
гражданите, жалбите и
взаимодействието с гражданското
общество, [51 kpugjvgo@parliament.bg](mailto:51_kpugjvgo@parliament.bg)**

**Комисия по регионална политика,
благоустройство и местно
самоуправление,
[51 krpбms@parliament.bg](mailto:51_krpbms@parliament.bg)**

**Комисия по въпросите на младежта и
спорта, [51 kvms@parliament.bg](mailto:51_kvms@parliament.bg)**

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Във връзка с разглежданите в момента:

- [Законопроект за насърчаване на доброволчеството](#), Внесен от група народни представители от БСП (сигнатура: 51-454-01-9);
- [Законопроект за насърчаване на доброволчеството](#), Внесен от група народни представители от ППДБ (сигнатура: 51-454-01-16);
- [Законопроект за доброволчеството](#), Внесен от група народни представители от ГЕРБ-СДС (сигнатура: 51-554-01-19).

Български център за нестопанско право, Български дарителски форум, Фондация „Герои на времето“ (TimeHeroes), Софийска платформа, Форум Гражданско участие и Национален младежки форум проведоха обсъждане на основните концепции, които се предвиждат в законопроектите за регулиране на обществените отношения, свързани с доброволческата дейност.

Обсъждането се проведе, както следва:

- Първа част – на 18.03.2025 г. с 51 участници на живо, онлайн - 30 участници.
- Втора част – на 01.04.2025 г. с 32-ма участници на живо, онлайн – 24-ма участници.

С оглед перспективата и трите предложени законопроекта да бъдат приети на първо четене, считаме, че резултатите от проведеното обсъждане могат да допринесат за съставянето на общ законопроект преди второ четене.

Общественото обсъждане показва ясно, че темата за доброволчеството е значима и обединяваща за гражданския сектор, а натрупаният опит и предложенията на организациите, работещи с доброволци, са ценен ресурс за изготвянето на ефективна и устойчива законова рамка. В този смисъл е от ключово значение Народното събрание да вземе предвид гласовете и експертността на сектора при окончателното приемане на законопроекта, за да отговори той реално на нуждите на доброволците и организаторите на доброволчески инициативи в България.

С резултатите от проведеното обсъждане можете да се запознаете в доклада, приложен към това писмо.

Приложение: Резултати от обществено обсъждане на закон за насърчаване на доброволчеството, организирано от граждански организации

С уважение от името на организаторите на обсъждането,

Надя Шабани, Директор, БЦНП

10.04.2025 г.

Обществено обсъждане на закон за насърчаване на доброволчеството, организирано от граждански организации

Цел на общественото обсъждане

Приемане на законодателна уредба на доброволчеството е дългогодишна кауза на гражданските организации. Още през 2007 г. група организации, работещи с доброволци, изготвиха предложение за Законопроект за доброволчеството. През 2010 г., в контекста на предстоящата тогава Европейска година на доброволчеството, отново широк кръг организации водиха кампания за приемане на Закон за доброволчеството. В резултат на тези усилия през 2012 г. в Народното събрание бе предложен Законопроект за доброволчеството. През последните 13 години в Народно събрание са внасяни за разглеждане общо 12 законопроекта за регулиране на обществените отношения, свързани с доброволчеството, като всички те имат сходни концепции, идеи и законодателни решения.

В 51-вото Народно събрание вече са направени три предложения:

- През 2024: [Законопроект за насърчаване на доброволчеството](#), внесен от група народни представители от БСП (сигнатура: 51-454-01-9).
- През 2024: [Законопроект за насърчаване на доброволчеството](#), внесен от група народни представители от ППДБ (сигнатура: 51-454-01-16).
- През 2025: [Законопроект за доброволчеството](#), внесен от група народни представители от ГЕРБ-СДС (сигнатура: 51-554-01-19).

На 5 декември 2024 г., в условията на напрегната политическа обстановка, основните вносители на законопроектите през последните 13 години - ГЕРБ-СДС, ПП-ДБ и "БСП-Обединена левица", заедно с граждански организации, [обсъдиха нуждата от приемане на законопроект за насърчаване на доброволчеството на кръгла маса в Парламента](#). Това бе и безпрецедентно събитие за разгърнатата се от 2021 г. насам политическа криза, което демонстрира потенциала политици от различни политически сили и представители на гражданското общество да се обединяват около каузи, консенсусни за българското общество.

Същевременно по изброените законопроекти са постъпвали редица становища, с които се изразява принципна подкрепа за тях и се дават предложения за подобрения по отношение на:

- защита правата и интересите на доброволците, организаторите на доброволчески дейности и ползващите се от доброволческата дейност хора и общности;
- регламентиране на държавна политика за насърчаване на доброволчеството, включително чрез политика за подкрепа на организаторите на доброволчески дейности;
- избягване на създаване на излишни административни тежести, свързани с доброволчеството.

Във връзка с получените становища по законопроектите и развилите се дебати при приемането им на първо четене в Комисиите по въпросите на младежта и спорта, по конституционни и правни въпроси и за прякото участие на гражданите, жалбите и взаимодействието с гражданското общество, както и взимайки предвид заявената политическа воля и трите законопроекта да бъдат приети на първо четене с цел обединяването им преди второ четене, група граждански организации организираха обществено обсъждане по ключови концепции и основни положения, заложили в законопроектите с цел:

- насърчаване на гражданското участие при изготвяне на тази важна за цялото ни общество регулация;
- събиране на допълнителни мнения по основни положения в законопроектите;
- подпомагане на предстоящия процес по изготвяне на общ законопроект за насърчаване на доброволчеството.

Информация относно проведеното обществено обсъждане

Организатори: Български център за нестопанско право, Български дарителски форум, Фондация „Герои на времето“ (TimeHeroes), Софийска платформа и Национален младежки форум.

Целева група на участници: граждански организации, които са организатори на доброволческа дейност, доброволци, юристи.

Формат: обсъждането се проведе в две части на

- 18.03.2025 г. от 17:30 ч. – на живо 51 участници, онлайн - 30 участници.
- 01.04.2025 г. от 17:30 ч. – на живо 32-ма участници, онлайн - 24-ма участници.

Възможност за участие: както на живо в София (ул. „Христо Белчев“ №3, „ЩРАК“), така и чрез онлайн включване. Часът и хибридната форма за участие бяха избрани с цел предоставяне възможност за участие на максимален брой заинтересовани, включително и на такива, намиращи се извън София.

Обсъждането се проведе по предварително подготвен регламент и въпроси чрез дискусия между участниците и онлайн анкета в реално време.

Резултати

Обществено обсъждане част 1 – 18.03.2025 г.

Обсъдени теми:

- Мерки и решения, свързани с дългосрочното доброволчество
- Критерии за дългосрочно доброволчество
- Предвиждане на възможност за отпуск за доброволчество като насърчителна мярка
- Профил на организатор на доброволчески дейности в съответствие със законопроекта
- Мерки за подкрепа на организациите, провеждащи доброволчески дейности

Обобщение на споделените мнения:

Участниците в обсъждането постигнаха консенсус по две предложения, свързани с дългосрочното доброволчество:

- Задължително да се предвиди инструктаж за доброволците като задължение за организаторите;
- Въвеждане на правно основание за изискване на свидетелство за съдимост от доброволци за определени дейности, като например такива, свързани с деца.

Като критерий за дългосрочно доброволчество, участниците подкрепиха по принцип идеята това да е 30 дни в рамките на една година към един организатор, но и изразиха мнение, че трябва да се доуточни и конкретизира допълнително този критерий. В тази връзка основните предложения бяха:

- Не трябва да има изискване 30-те дни да са последователни;
- Вместо дни, да се броят часове – 240 часа в рамките на една година при един организатор (изразени бяха притеснения, че този подход ще съставлява административна тежест);
- 30 дни, но да се изчисляват по начин, аналогичен на променливото работно време (виж чл. 139, ал. 2 КТ);
- Да не се предвиждат твърде стриктни изисквания – 30 дни, като, за да се счете, че е положен ден доброволчество, да не се изисква определен брой часове в рамките на деня.

Предвиждане на възможност за отпуск за доброволческа дейност преобладаващо се определя като подходяща мярка, но няма консенсус дали да е платен или не.

Относно профила на организатор на доброволчески дейности по смисъла на бъдещ закон – преобладаващо беше мнението, че държавата и общините не следва да са такива. Публичните органи следва да подкрепят и да си сътрудничат с организаторите, вместо да ги заместват.

Относно конкретни подкрепящи мерки, внимание получиха следните предложения:

- Да се предвиди публична подкрепа в натура – осигуряване на помещения общинска/държавна собственост, консумативи и други;
- Да се предвиди изрична обща разпоредба, задължаваща държавата и общините да съдействат на организатори на доброволческа дейност;
- Да има финансова подкрепа за екипите на организаторите с цел осигуряване на устойчивост;
- Да има държавна подкрепа за изграждане на капацитета на организаторите, свързан с привличане, въвличане и задържане на доброволци.

Част от участниците изразиха мнение да няма публичен финансов стимул, а да се обърне повече внимание на минимизиране на административните тежести и насърчаване на сътрудничеството от страна на властите..

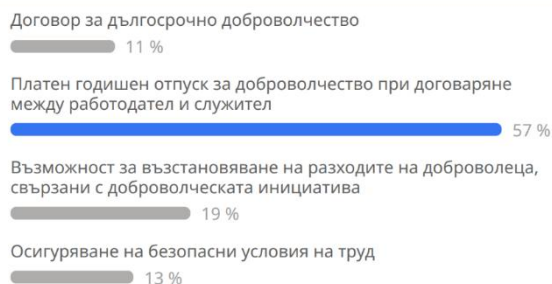
Резултати от анкетата, провеждана в хода на обсъждането

Числото до всеки въпрос показва броя участници, дали своя отговор

Коя е най-приоритетната мярка, която смятате, че трябва да се уреди със закон, за да се подкрепи увеличаването на броя на доброволците?
(1/2)

0 4 7

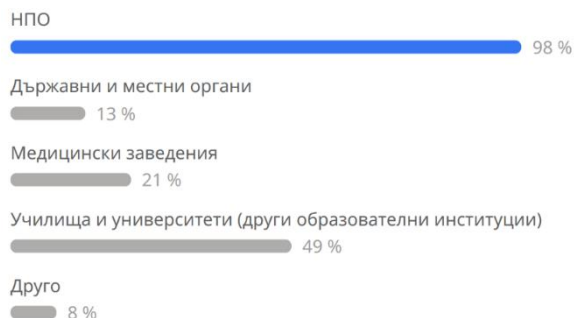

Застраховка при доброволческа дейност в опасна за живота и здравето среда

0 %

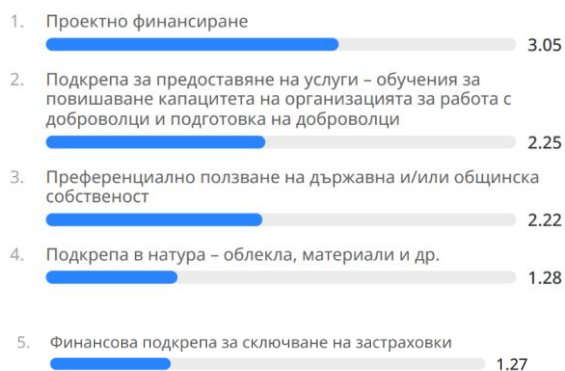
Кой по смисъла на Закона за насърчаване на доброволчеството следва да се счита за "организатор на доброволческа дейност"?

0 5 3

Кои мерки са най-подходящи за подкрепа на организациите, развиващи доброволчески дейности?
(1/2)

0 6 0

Обществено обсъждане част 2 – 01.04.2025

Обсъдени теми:

- Доброволчество сред деца и младежи
- Документ, издаван на доброволеца, за удостоверяване на извършена доброволческа дейност

Обобщение на споделените мнения:

Участниците отхвърлиха идеята за въвеждане на задължителни програми в училище, които да въвличат младите хора в доброволчески дейности. Според тях задължителният характер на такива програми би бил в разрез с духа на доброволчеството.

Според участниците ключово за развитие на младежко доброволчество е възможността организации, които са организатори на доброволческа дейност, да имат достъп до

училищата, тъй като самите училища ще се затруднят да бъдат организатори на доброволческа дейност.

Участниците бяха единодушни, че не следва да се поставя минимална възраст за доброволчество, доколкото за децата под 14-годишна възраст следва задължително разрешение на упражняващите родителски права и доколкото следва за организатори на доброволчески дейности с деца или свързани с деца да има допълнителни изисквания (например правно основание за изискване на свидетелство за съдимост).

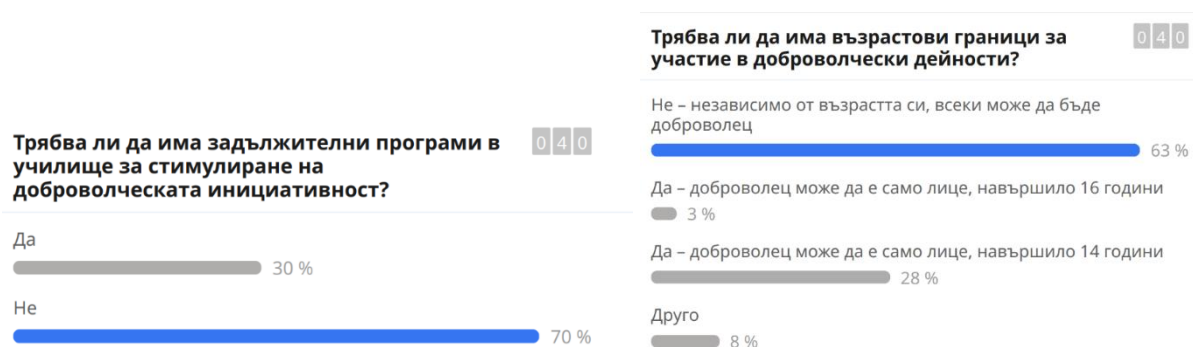
По отношение на издавания документ, удостоверяващ извършена доброволческата дейност, бяха дадени за пример системите за удостоверения в рамките на програмата Еразъм+ и Европейски корпус за солидарност. Концепцията при тях е ползване на онлайн платформа, в която доброволецът въвежда получените по време на доброволческата дейност меки умения (като имаше мнение, че следва да може да се сертифицират и други освен меките умения), а организаторът потвърждава въведеното от доброволеца.

Други участници предложиха минимално формализиране на този документ. Получаването му да е право на доброволеца, а организаторът да го издава като частен документ.

Имаше консенсус, че хартиена доброволческа книжка не би отговаряла на актуалните обществени отношения.

Резултати от анкетата, провеждана в хода на обсъждането

Числото до всеки въпрос показва броя участници, дали своя отговор

Друго (Трябва ли да има възрастови граници за участие в доброволчески дейности?)

0 0 9

- Да се формулира по друг начин доброволчеството под 14
- Не! Не трябва! За деца под 14 г. възраст с пълнолетен придружител с писмено съгласие на родител /попечител
- Свободно участие на всички възрасти, но при ненавършили 18 години - декларация за съгласие от родител
- Не, но за децата под 14 години трябва да има писмено съгласие на отговорен възрастен
- Не
- Зависи от типа доброволческа дейност. До определена възраст трябва да са с предружител.
- Следва да има разграничение на различни възрастови групи и правила за администриране на дейностите.
- Не
- При деца под 14 - само с декларация от родител

Друго (Как следва да се валидира доброволческият опит, включващ знания, умения и компетентности?) (1/3)

0 0 8

- Вероятно би било добре, вместо да се открива топлата вода, да се вземе предвид опита на програма Еразъм + и т.нар Youthpass и възможност за self-assessment да се приложи под същата форма. Тази опция е пожелателна - доброволците могат да си добавят компетентностите или не, а основният сертификат си остава, това което организацията попълва: име на доброволеца, дейност и срок на доброволческата дейност.
- Сертификат или удостоверение с включени период на доброволческата дейност и отговорностите.

Друго (Как следва да се валидира доброволческият опит, включващ знания, умения и компетентности?) (3/3)

0 0 8

- на доброволеца, както и в съответствие с политиките на организацията
 - Много е важно да се уточни при какви условия да се дават сертификати - задължително или при поискване и при краткосрочно или дългосрочно доброволчество. Ако е при краткосрочно, това може да бъде допълнителна административна тежест
 - С електронна форма, която се попълва
- от двете страни; и едно допълнение - youthpass може да съдържа не само меки умения

Как следва да се валидира доброволческият опит, включващ знания, умения и компетентности?

0 3 3

С удостоверение

С хартиена доброволческа книжка

С електронна карта

Друго

Друго (Как следва да се валидира доброволческият опит, включващ знания, умения и компетентности?) (2/3)

0 0 8

- Препоръка от организацията за личните у професионалните качества Контакт за препоръки.
- Унифицирани компетенции са необходими - електронните варианти следва да са варианти, а не единствена опция.
 - Възможно е да видим фиктивно участие в доброволчество, за да се вземе сертификат
 - Стандартизиран електронен сертификат, в който доброволец

- прави self assessment, а организацията валидира
- Може да изчакаме насоките от Съюза за уменията (Union of Skills), в рамките на който се изработват изисквания и начини за удостоверяване на постигнатото неформално учене, към което спада и доброволчеството
 - Може и със звездички или друго - въпрос на нужди